

An cur chuige comhtháite

- Tá comhtháthú na gcúig scil teanga fíor-thábhachtach chun cur ar chumas an scoláire an teanga a shealbhú agus dul i dtreo a bheith ina úsáideoir neamhspleách atá in ann idirghníomhú sa chumarsáid
- Is foinse den dea-theanga agus den ghnáth-theanga í an litríocht a chabhraíonn leis an scoláire agus é i mbun forbairt teanga

Caithfeadh an cur chuige comhtháite a bheith i bhfeidhm thar thrí bliana na Sraithe Sóisearaí chun sprioc na sonraíochta a bhaint amach

Measúnú sa Ghaeilge

Measúnú Rangbhunaithe 1: Punann Teanga

- Cruthaíonn an scoláire punann teanga le samplaí dá chuid saothair, mar shampla tionscnaimh, logaí foghlama, píosaí cruthaitheacha, cuir i láthair (taifeadta) agus araile
- Roghnaíonn an scoláire **trí phíosa** ón bpunann. Is gá píosa amháin fuaime nó físe a roghnú. Ba cheart leas a bhaint as an litríocht mar spreagadh do cheann amháin de na píosaí punainne a roghnófar
- Déanann an scoláire cur síos faoi threoir ar na cúiseanna le roghnú pearsanta na dtí trí phíosa oibre

Measúnú Rangbhunaithe 2: Tasc Cumarsáideach

- Tugann an Tasc Teanga deis don scoláire ábhar, topaic nó saincheist ar spéis leis féin nó atá tábhachtach dó a roghnú agus a fhiosrú thar thréimhse ama
- Roghnaíonn an scoláire aon cheann de na formáidí seo a leanas chun an tasc a chur i gcrích: cur i láthair, agallamh, rólímirt, drámaíocht nó comhrá mar fhreagairt ar spreagthach chun an tasc a chur i gcrích
- Tugann an scoláire faoi thaighde agus ullmhúchán, déanann sé cur i láthair gairid agus freagraíonn sé ceisteanna faoi
- Tá béim láidir ar chumas labhartha agus idirghníomhaithe an scoláire sa tasc seo

Na Measúnuithe Rangbhunaithe a mheas:

- Cuirfeadh treoirlínte do na Measúnuithe Rangbhunaithe (MRBanna) ar fáil, ina leagfar amach treoracha ar na socruithe praiticiúla a bhaineann leis na MRBanna agus leis an Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair (AFMÁ)

Punann Teanga MRB 1

Bliain 3
Téarma 1

Measúnú Rangbhunaithe. Bíonn cruinniú don Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair ina dhiaidh. Bronntar Tuairiscín ar an scoláire i bPróifíl Ghnóthachtála na Sraithe Sóisearaí.

Tasc Cumarsáideach MRB 2

Bliain 3
Téarma 2

Measúnú Rangbhunaithe. Bíonn cruinniú don Athbhreithniú ar Fhoghlaim agus ar Mheasúnú Ábhair ina dhiaidh. Bronntar Tuairiscín ar an scoláire i bPróifíl Ghnóthachtála na Sraithe Sóisearaí.

An Tasc Measúnaithe:

- Tabharfaidh an scoláire faoi Thasc Measúnaithe nuair a bheidh an dara MRB curtha i gcrích aige
- Cuirfeadh é faoi bhráid Choimisiún na Scrúduithe Stáit lena mharcáil

An Scrúdú Deiridh:

- Socróidh Coimisiún na Scrúdaithe Stáit an scrúdú deiridh ag dhá leibhéal: Gnáthleibhéal agus Ardleibhéal
- Scrúdpáipéar amháin a bheidh ag gach leibhéal.
- Beidh an scrúdú seo ar siúl ag deireadh an tríú bliain
- Scrúdú dhá uair an chloig a bheidh le déanamh

Tasc Measúnaithe

Bliain 3
Téarma 2

Bunaithe ar Thorthaí Foghlama MRB 2. Deartha ag an CNCM & ceartaíthe ag an CSS. (10% den Mheasúnú Deiridh.)

Scrúdú Deiridh

Deireadh Bliain 3

Scrúdú dhá uair an chloig ina n-iarrfar ar an scoláire a chuid inniúlachtaí teanga a léiriú trí dhul i mbun tascanna difriúla teanga agus litríochta* (*AL) a éileoidh cumarsáid phearsanta idirghníomhach. Deartha & ceartaíthe ag an CSS. (90% den Mheasúnú Deiridh.)

Cá bhfuil tuilleadh eolais ar fáil?

www.curriculumonline.ie – Seo suíomh idirlín an CNCM, ar a bhfuil na doiciméid seo ar fáil: Sonraíocht Ghaeilge na Sraithe Sóisearaí, na Treoirlínte do na Measúnuithe Rangbhunaithe agus na Treoirlínte don Tasc Measúnaithe.

www.juniorcycle.ie – Is féidir an Uirlis Úsáide um Measúnú a fháil anseo, atá deartha le tacú agus le cuidiú le múinteoirí ina gcuid oibre mar a bhaineann sé le measúnú sa tSraith Shóisearach.

www.jct.ie – Is seirbhís de chuid na Roinne Oideachais agus Scileanna í an tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí (SSM). Cuireann SSM sainfhorbairt ghairmiúil leanúnach (FGL) ar fáil. Is í an aidhm atá againn ná tacú le scoileanna agus iad ag cur i bhfeidhm Creat na Sraithe Sóisearaí *tuigim más téacs é seo atá in úsáid i mbileoga eile cheana féin* trí fhorbairt ghairmiúil leanúnach ardchaighdeán a sholáthar do cheannairí scoile agus do mhúinteoirí, agus trí acmhainní éifeachtacha teagaisc agus foghlama a sholáthar.

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí
JuniorCYCLE
for teachers

Bileog Eolais: Gaeilge na Sraithe Sóisearaí

do scoileanna a fheidhmíonn
trí mheán na Gaeilge (T1)
agus
trí mheán an Bhéarla (T2)

Sonraíocht Ghaeilge na Sraithe Sóisearaí do scoileanna a fheidhmíonn trí mheán na Gaeilge (T1)

Aidhm na Sonraíochta:

Spreagtar an scoláire chun:

- teanga a úsáid go héifeachtach, muiníneach, i gcomhthéacs pearsanta agus i gcumarsáid le húsáideoirí eile sa phobal teanga
- an Ghaeilge a úsáid i réimsí éagsúla an phobail teanga
- a chuid Gaeilge a shaibhríú agus í a labhairt agus a scríobh go cruinn, muiníneach
- taitneamh a bhaint as cumarsáid chruthaitheach agus nuálach a dhéanamh trí Ghaeilge
- féinléirithe trína scileanna litearthachta a dhaingniú
- raon leathan téacsanna a iniúchadh agus a chruthú i meáin éagsúla, ar mhaithe le foghlaim, le taighde, le caitheamh aimsire
- tuiscint agus meas a bheith aige ar litríocht na Gaeilge ar mhaithe le taitneamh agus tairbhe a bhaint as litríocht
- tuiscint níos fearr a bheith aige ar chultúr na Gaeilge agus meas agus tuiscint a bheith aige ar chultúir agus ar theangacha eile

Sonraíocht Ghaeilge na Sraithe Sóisearaí do scoileanna a fheidhmíonn trí mheán an Bhéarla (T2)

Aidhm na Sonraíochta:

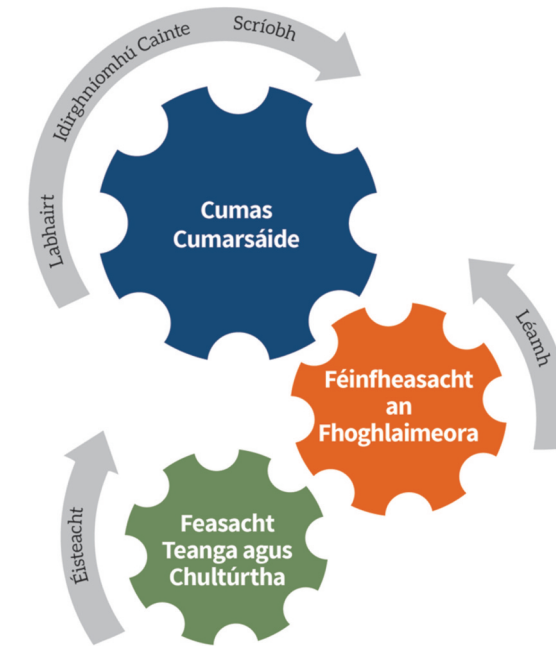
Spreagtar an scoláire chun:

- teanga a úsáid go héifeachtach, muiníneach, i gcomhthéacs pearsanta agus i gcumarsáid le húsáideoirí eile sa phobal teanga
- taitneamh a bhaint as cumarsáid chruthaitheach agus nuálach a dhéanamh trí Ghaeilge
- meas a bheith aige ar an nGaeilge agus fonn a bheith air í a labhairt agus a úsáid
- féinléirithe trína scileanna litearthachta a dhaingniú
- triail a bhaint as gnéithe teanga atá nuafhoghlamtha
- dul i ngleic le raon leathan téacsanna, i meáin éagsúla, ar mhaithe le foghlaim, le taighde, le caithimh aimsire
- tuiscint agus meas a bheith aige ar litríocht na Gaeilge ar mhaithe le taitneamh agus tairbhe a bhaint as litríocht
- tuiscint níos fearr a bheith aige ar chultúr na Gaeilge agus meas agus tuiscint a bheith aige ar chultúir agus ar theangacha eile

Struchtúr na Sonraíochtaí

Dearadh na sonraíochtaí d'íosmhéid 240 uair an chloig de rannpháirtíocht an scoláire ar an gclár ama thar thrí bliana na sraithe sóisearaí.

- Dírionn na sonraíochtaí ar bhuanú scileana teanga agus litearthachta trí shnáitheanna comhtháite: **Cumas Cumarsáide, Feasacht Teanga agus Chultúrtha agus Féinfheasacht an Fhoghlaimora**
- Soláthraíonn na sonraíochtaí eispéireas foghlama don scoláire trí na snáitheanna thuasluaite a chruthóidh deiseanna taitneamhacha, spreagúla chun an teanga a shealbhú

Na Torthaí Foghlama:

- Is ráitis iad na *Torthaí Foghlama* a chuireann síos ar an eolas, an tuiscint, na scileanna agus na luachanna ba chóir don scoláire a bheith ábalta a thaispeáint i ndiaidh dó staidéar a dhéanamh ar an nGaeilge sa tsraith shóisearach. Tá na Torthaí Foghlama rangaithe i dtírí shnáithe agus agus léiríonn siad torthaí don scoláire ag deireadh na dtírí bliana staidéir
- Leagann na Torthaí Foghlama béim ar leith ar chumas cumarsáide ó bhéal an scoláire, (labhairt agus idirghníomhú cainte) ról na litríochta i bhfoghlaim na teanga, taitní an scoláire ar an scríbhneoireacht i réimse de sheánraí agus do spriocghrúpaí éagsúla, ar a fheasacht teanga agus ar a fhéinfheasacht. Tacóidh an t-eispéireas foghlama go mór leis an scoláire agus é ag tabhairt faoin tsraith shinsearach

An Turas Foghlama sa Ghaeilge

- Léiríonn meafar foghlama na Gaeilge tábhacht an chur chuige chomhtháite i gcur i bhfeidhm na sonraíochtaí Gaeilge
- Tá trí thaobh ar an gcruic a léiríonn na trí shnáithe
- Tá cúig théad ar mar shiombail den chúig scil teanga
- Bainfeam amach na sonraíochtaí (sealbhú teanga) trí na chinntiú go bhfuil na snáitheanna agus na scileanna teanga comhtháite